

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبز
حراست

آشنایی با ویروس

(قسمت ششم)

تنظیم کننده :

حراست فناوری اطلاعات دانشگاه

انواع ویروسها

۱- file infecting viruses

ویروسها نیز همانند هر برنامه‌ی کامپیوتری دیگر نیاز به محلی جهت ذخیره‌سازی دارند. منتهی این محل باید به گونه‌ای باشد که ویروسها را به اهداف خود نزدیک و نزدیک‌تر کند.

اصولا فایل‌های موجود در یک کامپیوتر را می‌توان به دو گونه فایل‌های اجرایی و غیر اجرایی تقسیم کرد. هدف اصلی اکثر ویروسها، فایل‌های اجرایی و آلوده کردن آنهاست و کمتر ویروسی را می‌توان یافت که در یک فایل غیر اجرایی قرار گرفته و از طریق آن تکثیر شود.

این ویروسها فایل‌های اجرایی (فایل‌هایی با پسوند .exe و .com) را آلوده و همزمان با اجرای این برنامه‌ها خود را در حافظه دستگاه بار نموده و شروع به گسترش خود و آلوده کردن سایر فایل‌های اجرایی سیستم می‌نمایند. بعضی از نمونه‌های این ویروسها، متن مورد نظر خود را به جای متن فایل اجرایی قرار می‌دهند.

تذکر: بعضی از فایل‌ها را شاید نتوان ذاتا اجرایی دانست ولی چون این گونه فایل‌ها می‌توانند حاوی

قسمت‌های اجرایی باشند لذا آنها را نوع اجرایی در نظر می‌گیریم. از این نوع فایل‌ها می‌توان به فایل‌های HTML و مستندات برنامه‌های Office اشاره کرد که به ترتیب ممکن است شامل اسکریپت و ماکرو باشند. اسکریپت‌ها و ماکروها قسمت‌های اجرایی هستند که در دل این فایل‌ها قرار گرفته و عملکرد خاصی را انجام می‌دهند.

۲- Macro viruses

ویروس‌های ماکرو، مستندات برنامه‌هایی را که از امکان ماکرو نویسی پشتیبانی می‌کنند مانند Word را آلوده می‌کنند. فایل‌های اینگونه برنامه‌ها اجرایی نیستند ولی درون آنها قسمت‌های اجرایی به نام ماکرو وجود دارد که می‌تواند میزبان مناسبی برای ویروس‌های کامپیوتری ماکرو باشد.

۳- Boot sector and partition table viruses

Boot sector اولین sector بر روی فلاپی و یا دیسک سخت کامپیوتر است. در این سکتور کدهای اجرایی ذخیره شده‌اند که فعالیت کامپیوتر با استفاده از آنها انجام می‌شود. با توجه به اینکه در

هر بار تغییر پیکر بندی کامپیوتر محتوای **Boot sector** مورد ارجاع قرار می گیرد. و با هر بار تغییر پیکر بندی کامپیوتر محتوای **boot sector** هم مجدداً نوشته می شود. لذا این سکتور مکانی بسیار آسیب پذیر در برابر حملات ویروس ها می باشد. سکتور راه انداز، واحد راه اندازی سیستم عامل است. که در سکتور شماره صفر فلاپی دیسک و یا درایوهای منطقی یک هارد دیسک قرار دارد. جدول پارتیشن بندی شامل اطلاعات تقسیم بندی هارد دیسک می باشد که آن نیز در سکتور شماره صفر هارد دیسک قرار دارد. این گونه ویروس ها با قرار گرفتن در یکی از این دو محل، هنگام راه اندازی کامپیوتر، اجرا شده و در حافظه سیستم مقیم می شوند و تا زمان خاموش کردن کامپیوتر یا راه اندازی دوباره، همان جا مانده و فلاپی ها و هارد دیسک های دیگر را آلوده می کنند. در سیستم عامل ویندوز شامل دو سری فایل است که در فرایند بوت دخالت دارند این فایل ها به طور معمول در **drive** ریشه یعنی **c** قرار دارد.

دسته اول: فایل های بوت که در **system partition** است

1-NTLDR 2-Boot.ini 3-Ntdetect.com
دسته دوم: فایل های سیستم که در **Boot partition** است.

1-Ntoskernel 2-HAL.dll
فرایند **boot sequence** از روشن شدن تا دسترسی به منابع ادامه دارد. وقتی سیستم روشن می شود فرایند **POST** آغاز میشود. اولین مرحله **load** سیستم عامل را **NTLDR** انجام میدهد یعنی **sector** بوت به فایل **Ntldr** اشاره می کنند.

فرآیند **BOOT** توسط **Ntldr** کنترل می شود .
مراحل آن عبارتند از:

Switch cpu from real mode to protected mod for 32bit addressing

این کار برای آدرس دهی صحیح انجام می شود زیرا **real mode** فقط تا **۶۴۰kb** را آدرس دهی می کند. در حالی که **protected mode** تا **۴gb** را می تواند آدرس دهی کند.

۴- ویروس های چندریخت (Polymorphic):

این ویروس ها در هر فایل آلوده به شکلی ظاهر می شوند. با توجه به اینکه از الگوریتم های کدگذاری استفاده کرده و رد پای خود را پاک

می کنند، آشکارسازی و تشخیص این گونه ویروس ها دشوار است.

۵- ویروس های مخفی: این ویروس ها سعی می کنند خود را از سیستم عامل و نرم افزارهای ضد ویروس مخفی نگه دارند. برای این کار ویروس در حافظه مقیم شده و حائل دسترسی به سیستم عامل می شود. در این صورت ویروس کلیه درخواست هایی که نرم افزار ضد ویروس به سیستم عامل می دهد را دریافت می کند. به این ترتیب نرم افزارهای ضد ویروس هم فریب خورده و این تصور به وجود می آید که هیچ ویروسی در کامپیوتر وجود ندارد. این ویروس ها کاربر را هم فریب داده و استفاده از حافظه را به صورت مخفیانه انجام می دهند.

۶- ویروس های چندبخشی

رایج ترین انواع این ویروس ها ترکیبی از **boot sector** و **file infecting** می باشد. ترکیب انواع دیگر ویروس ها هم امکان پذیر است.